

JORDFORDELINGEN I HEJNINGE BY I SLAGELSE HERRED I TIDEN 1682—1768.

Af *J. Ewens.*

I Aaret 1768 (⁹/₇) udkom en Forordning om en ny Landmaaling i Danmark. Samme Aar begyndte Opmaalingsarbejderne i Marken. Disse Opmaalinger, der fortrinsvis blev foretaget paa de antvorskovske og vordingborske Rytterdistrikter, standsede allerede Aar 1772/73. De fra Maalingerne hidrørende Kort, Maalebøger, Taksationsbøger og Arealberegninger opbevares i Matrikulsarkivet.

Maalebøgerne indeholder Oplysning om Længden og Endebredderne af hver enkelt Ager i de forskellige Aase. De er saaledes ført paa samme Maade som de Markbøger, der ligger til Grund for Chr. V's Matrikul af 1688. Men medens der ikke ved Matriklen af 1688 fremstilledes noget Kortmateriale, blev der i 1768 til 1772/73 i Henhold til en af Overlandmaaler Th. Bugge meget udførlig affattet Instruks for Landmaalerne nu udfærdiget Kort i Maalestoksforholdet i 1:4000. Efter denne Instruks blev det Terrain, der skulde opmaales, kortlagt paa Maalebord, »mensula prætoriana«. Ved denne Maalebordsmaaling blev alle Grænser for de enkelte Aase saavel som for Byens forskellige Marker, Byens Grænser samt Gaardbygninger, Huse, Tofter og Situationsgrænser m. v. indmaalte direkte paa Maalebordet. Først derefter blev de enkelte Agre efter Maalebøgerne overført paa Kortet.

En Sammenligning af de enkelte Agres Beliggenhed indenfor de respektive Aase efter de nævnte Maalebøger og Markbøger vil derfor kunne give et Billede af Agerfordelingen mellem de enkelte Gaardbrugere i Tiden 1682—1768.

Af Aarsager, jeg ikke her skal komme ind paa, har jeg som Eksempel valgt Hejninge By i Slagelse Herred. Resultatet af Op-



Fig. 1. Hejninge Bymarker for Udskiftningen. Efter Kort fra 1768.

maalingen i 1768 kan ses paa vedføjede Fotografi af to af de i Matrikulsarkivet beroende Kort (Fig. 1—2), der viser Forholdene i Marken 1768. Det ene Eksempel (Fig. 2) viser tillige den i Aaret 1781 af Landinspektør Ehlers foretagne Udskiftning af Byen. En Genpart af den i Forbindelse hermed afholdte Landvæsenskom-

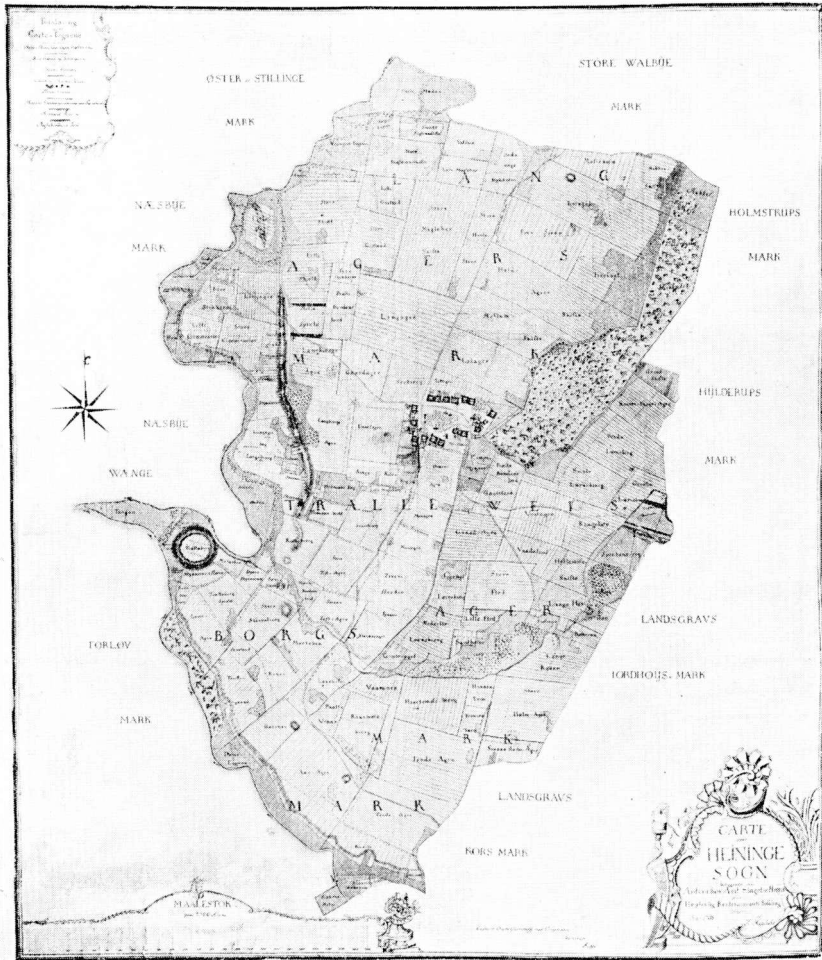


Fig. 2. Hejninge Bymarker efter Udskiftningen. Efter Kort fra 1768.

missionsforretning gengives senere. — I det følgende vil jeg antyde, hvad en dyberegaende og mere videnskabelig Bearbejdelse af det omtalte Stof vil kunne føre til.

I Opmaalingsprotokollen for bemeldte By findes anført paa første Side: »Opmaalings Protocoll over Hejninge Sogn (der findes

kun en By i Sognet) beliggende i Antvorskov Amt, Slagelse Herred. Efter Høy-lovlig Rente-kammerets Befaling forfattet af Herman Hegelahr Aar 1768«. Dernæst følger paa anden Side: »Heininge Sognemænd efter deres Gaards Numere med deres i Brug havende Hartkorn.

Numere.	Jordbrugernes Navne.	Hartkorn, Ager og Eng			
		Tdr.	Skp.	Fdk.	Alb.
1 og 2	Jens Olsen	9	1	3	1 ³ / ₁₆
3	Lars Hansen	9	1	3	1 ³ / ₁₆
4	Christen Hansen	9	1	3	1 ³ / ₁₆
5 og 6	Hans Andersen	9	1	3	1 ³ / ₁₆
7	Hans Jensens Enke	9	1	3	1 ³ / ₁₆
8	Hans Erichsen	9	1	3	1 ³ / ₁₆
9	Poul Jørgensens Enke	9	1	3	1 ³ / ₁₆
10	Peder Nielsen	9	1	3	1 ³ / ₁₆
11	Jens Pedersen	9	1	3	1 ³ / ₁₆
12	Jens Hansen	9	1	3	1 ³ / ₁₆
13	Mads Jensen	9	1	3	1 ³ / ₁₆
14	Jens Jensen	9	1	3	1 ³ / ₁₆
15	Christen Rasmussen	9	1	3	1 ³ / ₁₆
16	Rasmus Jensen	9	1	3	1 ³ / ₁₆
17	Ole Hansen	9	1	3	1 ³ / ₁₆
18	Jens Ipsen	9	1	3	1 ³ / ₁₆ «

Vi ser, at Gaardene paa dette Tidspunkt er gjort lige i Hartkorn i Modsætning til Matrikulen af 1688, hvor de var ansat til forskellige Beløb i Hartkorn.

Derefter følger paa nogle og halvfems Sider den foretagne Opmaaling anført for hver enkelt Aas saavel for Ager som for Engbund, saaledes som vedlagte fotografiske Gengivelse af Folio 40 og 41 i Opmaalingsprotokollen udviser (Fig. 3).

Paa sidste Side i Opmaalingsprotokollen anføres: »At Opmaalingerne og Cartet over Hejninge Sogn og By af mig undertegnede paa bedste og retteste Maade er forrettet og forfærdiget, samt intet at være forbiegaaet eller udeladt bevidner Herman Hegelahr. Heininge, den 27 Juni 1770. — At Cartet og Opmaalingerne over Heininge By er forrettet med ald fornøden Nøjagtighed, og saaledes som Landmaalings Instruction allernaadigst andbefaler bekræftes af T. Bugge. Heininge den 27 Juni 1770«.

Medens Opmaalingsprotokollen ingen Oplysning giver om Huse, findes saadanne i Taksationsprotokollen. Foran i denne Protokol

Hejninge Sogn					Hejninge Mølle				
Bygning	Bygning	Bygning	Bygning	Bygning	Bygning	Bygning	Bygning	Bygning	Bygning
Opmale	1. Hans Jacobsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	1. Hans Jacobsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22
Lejershus	2. Jens Olsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	2. Jens Olsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22
Bygning	3. Hans Jacobsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	3. Hans Jacobsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22
Bygning	4. Hans Jacobsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	4. Hans Jacobsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22
Bygning	5. Hans Jacobsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	5. Hans Jacobsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22
Bygning	6. Hans Jacobsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	6. Hans Jacobsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22
Bygning	7. Hans Jacobsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	7. Hans Jacobsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22
Bygning	8. Hans Jacobsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	8. Hans Jacobsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22
Bygning	9. Hans Jacobsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	9. Hans Jacobsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22
Bygning	10. Hans Jacobsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	10. Hans Jacobsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22
Bygning	11. Hans Jacobsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	11. Hans Jacobsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22
Bygning	12. Hans Jacobsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	12. Hans Jacobsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22
Bygning	13. Hans Jacobsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	13. Hans Jacobsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22
Bygning	14. Hans Jacobsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	14. Hans Jacobsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22
Bygning	15. Hans Jacobsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	15. Hans Jacobsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22
Bygning	16. Hans Jacobsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	16. Hans Jacobsen	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22	670 1/2 22

Fig. 3. Fra Opmaalingsprotokollen over Hejninge Sogn.

findes efter Gaardejernes Navne anført: »Af bemeldte Gaarde have Nr. 4, 7, 8, 9 og 11 Inderstehuse. Af Fæstehuse er udi Hejninge 5, til hvilke ingen Jorder, Havepladser undtagne, ere henlagt, som beboes af følgende

- af Smeden
- af Jens Olsen
- af Jens Nielsen
- af { Ole Pedersen
Ole Christensen
- af Hans Jensen, hvis Have bruges til Sædland.

Naar man sammenligner ovenstaaende med vedføjede Plan over Hejninge Bykærne efter Hegelahrs Kort (Fig. 4), vil man kunne se, i hvilke af de med Nr. eller Bogstav paa Planen anførte Bygninger de nævnte Gaardbrugere og Husmænd boede i Aaret 1768. For at lette Overblikket over Jordfordelingen vedføjedes et



Fig. 4. Hejninge Bykærne. Efter Kort fra 1768.

Skema for Vejsager Mark. Paa den øverste Halvdel anføres samtlige Gaardbrugeres Navne efter Opmaalingsprotokollen fra 1768, saaledes som disse findes anført foran i saavel Opmaalingsprotokollen som i Taksationsprotokollen. Rækkefølgen er regnet fra den østligste Gaard ved Gadens Sydside og i Solens Omløbsretning. Lodret findes Rubrikker for samtlige Aase med deres Benævnelser. Under hver Aas angives, hvorfra Opdelingen er begyndt: n—s fra Nord til Syd; o—v fra Øst til Vest. Desuden anføres, hvilket Agernummer de enkelte Gaardbrugere benyttede indenfor Aasen. Den nederste Halvdel af Skemaet har jeg udført paa den Maade, at Gaardbrugernes Navne opstilles i den Rækkefølge, der er anvendt under Eng- og Mosetakseringerne i 1682. I Rubrikkerne for de enkelte Aase har jeg saa ud for de respektive Gaardbrugeres Navne anført vedkommende Løbe Nr. i Ager-rækken. Saafremt man beholdt Markbogens Oplysning om, hvor-

fra der er maalt, viser det sig, at man ved denne Opstilling for enkelte Aase vilde have faaet de Agres Løbe Nr., som de enkelte Gaardbrugere benyttede, i omvendt Rækkefølge af den, hvori de findes i Aaret 1768. Men for disse Aases Vedkommende er jeg gaaet ud fra, at der foreligger en Forveksling af Vindhjørnerne i Markbogen for 1682. Men hvad enten man nu følger Markbogens Udsagn for disse Aase, eller den af mig anvendte Opstilling, bliver det, jeg her søger at bevise, det samme — nemlig at der saavel i 1682 som i 1768 findes det Forhold, at to og to Gaardes Andele i Aasene stadigt ligger op til hinanden.

Jeg støtter min Opstilling paa det Forhold, som for den, der har beskæftiget sig med Udskiftning, synes ganske naturlig, at den Rækkefølge, hvori de enkelte Gaardbrugere var Lodtagere i de enkelte Aase, utvivlsomt maa være af meget gammel Dato. Og denne Rækkefølge maa have været ensartet ned gennem Tiderne. Naar man tænker paa, at Omrebning jævnlig fandt Sted, synes det ganske naturligt, at den en Gang fastlagte Rækkefølge for Lodtagerne i de enkelte Aase blev benyttet ved hver Omrebning. Thi hvorledes skulde de enkelte Bymænd ellers kunne holde Rede paa, hvor hver Gaardbruger havde sin Ager?

I en By som Hejninge, hvor der paa det her omhandlede Tidspunkt fandtes 16 Gaardbrugere, der saa godt som alle var Lodtagere i Byens c. 125 Aase, kan man gøre sig et Begreb om, hvilket Hukommelsesarbejde det har været for den enkelte eller maaske de faa af Bymændene Søn efter Fader at lære disse Forhold udenad. Hvor meget vanskeligere vil dette ikke have været, hvis Rækkefølgen ændredes for hver Rebning. Det drejede sig jo, om man saa maa sige, om at kortlægge Byen i Hukommelsen. En Sammenligning af Maalene for de enkelte Agre indenfor de respektive Aase viser, at der har fundet Omrebning Sted i Tiden mellem 1682 og 1768.

Naar man ser nærmere paa det nævnte Skema, fanges Opmærksomheden først ved det Forhold, at Gaardene Nr. 1—2 og 7, Nr. 3 og 4, Nr. 5—6 og 17, Nr. 8 og 9, Nr. 10 og 11, Nr. 12 og 13, Nr. 14 og 15, samt Nr. 16 og 18 for saa vidt Aar 1768 angaar er sammenliggende i samtlige Aase. Det maa utvivlsomt

hidrøre fra, at disse 16 Gaarde er fremkommet ved en i tidligere Tid foretagen Deling (Halvering) af de tidligere 8 Gaarde. Og hvis man tænkte sig, at man paa fornævnte Rids over Bykærnen borttog de med Nr. 4, 7, 9, 11, 12, 14, 16 og 17 indtegnede Gaardbygninger, saa vilde der blive omtrent lige brede Tofter til hver af de tilbageblevne 8 Gaardbygninger. — Dette er et Tankeeksperiment, som maaske en Gang med Tiden kan belyses nærmere ved en arkæologisk Undersøgelse af de Tomter fra ældre Tid, der ikke i Nutiden er bebygget.

Agrenes Løbe-Nr. for Aar 1682 mangler for nogle af Aasene i Skemaet. Det skyldes, enten at Aasen har henligget som Eng eller delvis Eng paa det angivne Tidspunkt, hvorfor den ikke eller kun delvis er blevet opmaalt, eller ogsaa, at jeg ikke med Sikkerhed har kunnet identificere Aasens Navn i 1682 med Navnet i 1768.

Det bemærkes, at der for Hampestykker II Hold under Vejsager Mark (der i 1768 er rebet i 2 Hold, medens denne Aas i 1682 er rebet i 1 Hold) findes en Afvigelse med Hensyn til Gaardene 1—2 og 7 samt 16 og 18 i Aaret 1768. Afvigelsen kan hidrøre fra en Høre- eller Skrivefejl i 1768 eller fra, at Jens Olsens Ager ligger for sig selv uden Sammenhæng med de øvrige Agre i denne Aas.

Det næste, der ved en nærmere Betragtning af de nævnte tre Skemaer fanger Opmærksomheden, er, at der i Aaret 1768 ikke saa helt sjældent er maalt fra den modsatte Side af den, hvorfra der er maalt i 1682. Det første kan kontrolleres ved Hjælp af det opmaalte Kort.

Endvidere er Brede Lærkebjerg og Knurrevang under Vejsager Aas i 1768 maalt fra Syd til Nord, medens denne Aas i Aaret 1682 opgives at være maalt fra Øst til Vest. Men denne Forskel beror maaske paa, at denne Aas's Agre løber i Retning Sydøst—Nordvest.

Disse løseligt foretagne Undersøgelser synes at tyde i den Retning, 1) at der langt tilbage i Tiden — muligvis kort Tid efter Kong Valdemars sjællandske Lovs Udstedelse — er foretaget en Rebning, hvorved de enkelte 8 Gaardejeres Andele i de forskellige

Aase er blevet fastlagt ved Lodtrækning, samt at denne Rækkefølge er blevet bevaret helt op til Udskiftningen, da den tidligere Jordfordeling forsvandt, 2) at den østligste eller sydligste Ager i de forskellige Aase ikke tilkom den Gaard, der laa østligst i Byen, 3) at den Rækkefølge, hvorefter Gaardbrugerne lodtog i Aasene, ikke altid blev regnet fra samme Side — eller at det, der i Aaret 1682 opgives om, hvorfra der var maalt, ikke har været saa godt bestemt som i Aaret 1768, da man havde et Kort at holde sig til

Det vilde være ønskeligt, om de førømtalte i Matrikulsarkivet beroende Dokumenter, der hidrører fra Opmaalingerne i Tiden 1768—1772/73 og som omfatter c. 30 Landsbyer, blev optaget til videnskabelig Undersøgelse, saa der maaske ad den Vej kunde kastes mere Lys over Fortidens Jordfordelingsforhold.

*Landvæsenskommissionsforretningen
vedrørende Udskiftningen.*

Anno 1781 den 12^{te} May mødte Hr. Conference Raad og Amtmand Fleischer paa Waldbyegaard tilligemed Land Væsens Commissairierne Hr. Justits Raad Quistgaard til Gierdrup og Hr. Assessor Dinesen til Gyldenholm ifølge Requisition af Hr. Land Inspecteur Ehlers, udstædt paa Hr. Oberst Castenschiolds Vegne paa bemeldte Waldbyegaard under dato af 8^{de} denne Md. for at See en udskiftning af Fællesskabet som Høybemeldte Hr. Oberst Castenschiold agter at udføre i Heininge Bye — hvilken Requisition lyder saaledes:

Underdanig Pro Memoria.

»Een Udskiftning af Fællesskabet, som Hr. Oberst Castenschiold
»agter at udføre udi Heininge Bye, ønskede Han af Deres Høy
»Velbaarenhed og Land Væsens Commissairierne at maatte blive
»efterseet og bedømmet, saa meget desmere, da der fillige udi
»Heininge Bye foruden Hr. Oberst Castenschiold, endnu er en
»Lods-Ejer, nemlig Capellanen udi Slagelse Hr. Platon, som pro
»officio haver en Bonde der.
»Jeg skal da paa Hr. Oberst Castenschiolds vegne udbede den
»Godhed at et Land Væsens Møde maatte blive foretaget og om

»Mueligt førstkommende Løverdag den 12^{te} Hujus om Formiddagen paa Waldbyegaard, samt at Capellanen Hr. Platon maatte blive underrettet om dette Møde for tillige at kunne være nærværende og beopagte hans Bondes interesse.

Waldbyegaard den 8^{de} May 1781

C. Ehlers.

Til

S. T. Hr. Conference Raad og
Amtmand Fleischer.

Saa var og Mødt efter forhen giorte Bekiendtgjørelse af 8^{de} May, Capellanens i Slagelse Velærværdige Hr. Platon, som pro officio haver en Bonde i bemeldte Heininge og som Velbemeldte Hr. Platon erklærede formedelst Embeds Forretninger i Dag ikke Selv havde leylighed at oppebie Forretningens Endskab, saa efterlood han paa sine Vegne Sieg^r Bergen fra Slagelse for at observere Hans partes.

Derefter andmeldte Hr. Land Inspecteur Ehlers Sig, som efter Det Kongelige Rente Kammers Skrivelse d. d. 28^{de} April d. A. var beordret at gaae Hr. Oberst Castenschiold til haande ved den forefaldende udskiftning i Heininge og foreviiste Cartet over Heininge Byes Jorder tillige med den Dessen som Han havde gjort til gandske at hæve Fællesskabet, saavel mellem annex Bonden som henhører til Capellanen til St. Mikkels Sogn i Slagelse pro officio, og Heininge øvrige Bønder som mellem Mand og Mand udi Heininge Bye, efter dette Dessen skulle annex Bonden for sine forhen havende Jorder have Vederlag efter Maai og den foregaaende Loulige Taxation udi Veys Agre Marken paa Hampe-stykkerne, Lidet af Gaards-Ager, Præste Bondens Gamle Holm i samme Mark, noget af Veys Agre, og en Ende af Smalle Lerkebjerg med derved liggende Eng og Grand Skifterne mød Præste Bondens Jord.

Paa Hr. Platons vegne var Hr. Bergen nærværende, og havde haft Bonden ved Gaarden Overværende paa de udviiste Jorder, og hvorimod intet fandtes erindre.

Da tillige blev vedtaget, ingen Vey at gaae igiennem Præste Bondens Mark, uden den som falder fra Byens Leed og langs med Gierdet til det Sted hvor Skillet i Bredden til Vestre Side begynder mod annex Gaardens Jorder; Og saaledes erklærede Hr. Bergen paa Velbemeldte Hr. Platons Vegne ikke at finde noget at erindre imod de til annex Bonden udseete Jorder, naar

han samme nyder efter lovlig Taxation og udmaaling. Iøvrigt blev vedtaget og afhandlet at dersom Præste Bonden ikke for enden af sine Jorder ud til formelte Vey skulle opføre nogen fragravning, følger deraf at et Leed maae opsættes fra Præstegaardens Jorder ud til Byens øvrige Marker eller Veys Agre Marken som maa opsættes af Præste Bonden og Heininge Byes øvrige Beboere.

Hr. Bergen erklærede paa Præste Bondens Vegne hellere at ville fragrave Præste Bondens Jorder ud til Veyen med en nye Gryft, for hans Egen Regning, og paa hans Egen Bekostning, end at tæge deel udi nogle af Byens andre Ledde og Lukker, og da paa dette nye hegn eller fragravning at opsette et leed paa sin egen Bekostning indtil sine nye inddeelte Jorder, dog saaledes, at han for alle øvrige Byens Lukker og Ledde, aldeles bliver friedraget. Hr. Oberst Castenschiold tilstoed med saadan Sr Bergens Erklæring at være fornøyet.

Derefter Producerede Hr. Oberst Castenschiold Cartet over bemelte Heininge Bye og forløbig foreviiste den Respective Commission den plan han ønskede at udføre, nemlig: At 2^{de} Gaarde aldeles skulde udskiftes af Fællesskabet og øvrige Byen saaledes inddeles at 2 og 2 bliver sammenlignet, samt at ved hver Gaard i sær blev bygget eet huus, hvor til blev lagt 3 skp: geometrisk Land og altsaa at der i følge denne plan af de tilbageværende Gaarde maae blive at udflytte 3^{de} af de øvrige 5, efter den forelagte plan kunde forblive i Byen. Men anførte 3^{de} saavel som de afbrændte 8^{te} maatte udflyttes paa Byens udmarks Jorder. Hr. Obersten begierede at siden at disse til udflytning agtende gaarder 2, i sær faaer tildeelt saa slette Jorder at Man billigen kan befrygte disse Beboere i en deel Aar ikke kan blive i stand til at svare og betale hvad skee bør, At Commissionen derfor ville tage ud paa Aaestedet og eftersee samtlig Inddeelingen saavel til disse som øvrige benevnte Gaarder, og derefter give Deres Tanker om De paa nogen Maade synes at udskiftningen kan skee paa bedre og bequemmere Maade end nu foreviist er, da Hr. Obersten gjerne havde ønsket imellem samtlig Beboere at kunne have hævet Fællesskabet og gjerne ville antage den Respective Commissionsplan om nogen saaledes kunde udfindes. Commissionen fandt ikke at kunde inklade Sig i nogen Plan til den af Hr. Oberst Castenschiold attraaede udskiftning jmellem Sine Bønder i Heininge, men derimod maatte andmode tilstædeværende Hr. Land Inspectuer Ehlers som i disse Dage haver overværet Byens Jorders Taxation derom at give sin Betænkning, da Commissionens Eragtning derom nærmere skal paafølge. — Hr.

Land-Inspectuer Ehlers foreviiste Commissionen Cartet over Heininge Bye, tilligemed planen til udskiftning imellem Mand og Mand i bemelte Bye, alt saaledes som Deelingen paa Cartet med stærke Bliants Linier vare optrukne. Han haabede at Commissionen fandt at Deelingen efter denne plan var indrettet saa fordeelagtig som skee kunde, dersom ikke der havde forefaldet saadanne forhindringer som han troede endog ville finde Commissionens Biifald at være uovervindelige og foraarsage at nogle Lodder ville blive saa slette at det var at befrygte at de som derpaa skulle udflyttes vilde tabe alt Mood og meget sildig eller maaske aldrig ville komme i stand, af denne Beskaffenhed var Lodden Nr. 5, som bestaar af Trudsagerne, Knæle og Aae Agerne, ligeledes Nr. 13, Som bestaae af Store Skiold Agre, Gierland, Fulemads Holmen etc. Lodden Nr. 16 som bestaae af Ribbe Skifte, Rød Øgel, Fiir Boel og Provesteen og hertil kunde endnu regnes med stor Grund Lodden Nr. 4 som bestaaer af Børsterne, Lang Reeden, Holm Ageren og Huggentornen etc. og som han troede at Commissionen tillige ville Biefalde at det ikke paa nogen Maade var muelig at forandre planen til udskiftning saaledes at disse lodder kunde Blive tillagt nogen god Jord til den slette de bestaaer af, fordie at den Jord som grændser til disse lodder enten er maadelig eller ringe Jord, og altsaa vilde lodderne ved Forandring af figureerne ikke vinde noget, og derfor troede Hr. Land Inspecteur Ehlers at naar Gaardene bleve udflyttede paa de fra Byen liggende Lodder, var det den Eeneste maade at forbedre disse slette Lodder paa, at 2 og 2 gaarder i Byen kom til at ligge sammen, og have deres Jord sammen, hvorved Man kunde vente engang i tiden naar alt den slette og daarlige Jord, deels var blevet befriet fra det derpaa staaende Vand, deels var blevet opgiødet og dyrket igien, kunde ophæve Fællesskabet mellem saadanne tvende Gaarder dog maatte Hr. Land Inspecteuren tillige tilstaae, at dertil vilde udfordres lang tiid.

Hr. Oberst CastenschioId andmeldte endvidere at han var vilig til i følge foreviiste plan at besørge den omhandlede udskiftning, og staae inde for al den Hazard og Skade som derved kunde lides i fremtiden, naar han maatte nyde den fulde gotgiørelse eller Bygnings Hielp for hver udflyttede Gaard i sær, som den Kongelige allernaadiske Forordn. af 1776 omformelder, og tvivlede han ingenlunde paa, at naar den Respective Commission paa Aaestædet toeg hans forelagte plan under øyesyn vilde erfare, at han, med god grund og Føye, kunde gjøre sig forhaabning om samme, og at den der i følge paa beste Maade Recommendederede hans Paastand, samt, saa snart muelig at forskaffe

Høyloulig Kammer-Collegii Tilstaaelse herom, Da han forinden ikke tør jndlade Sig paa at opreyse nogen Bygning, som dog er høist nødvendig formedelst Aaret Tiids paatrængende. —

Commissionen som i Dag meget nøye havde taget alle Heininge Byes Jorder udi Øyesyn, fandt det af Hr. Land Inspecteur Ehlers giorte Forslag om 2 og 2 gaarders udflytning og Sammenlægning at være det retteste og beste, i henseende til Jordernes forskiellige Jordart og Bonitet, Som og Hr. Oberst Castenschiold havde erklæret Sig villig at udføre, endskønt han hellere havde ønsket hver Enkelt Gaard for sig at udflytte. Og saaledes maatte da Commissionen have Hr. Oberst Castenschiold paa beeste Maade Recommenderet til den af Hans Majestet ved allernaadigst Forordning udlovede Bygnings hielp til disse attraaede Heininge Gaarders udflytning, som da i alt herefter vil blive 11 Gaarde i Tallet, hvoraf de trende bliver at opbygge enhver for sig og de øvrige saaledes, at, naar Jorderne i Tiden skulle blive forbedret, de da og kunne blive separeret enhver for sig. Endelig som og Hr. Oberst Castenschiold foran havde erklæret Sig at ville opbygge et Huus ved enhver Gaard, hvorved Gaardbeboerne kunne have Beuømmelighed i henseende de behøvende Arbeids Folk, og til et saadant Huus at henlægge 3 skiepper Land geometrisk Maal, Saa fandt Commissionen saadan Hr. Oberstens Forsæt meget god, og derimod ikke kunde have noget at erindre.

Saaledes i Dag at være passeret og vedtaget bekræfter herved under Vores Hænders underskrift

Datum ut supra

Fleischer

Qvistgaard

Dinesen